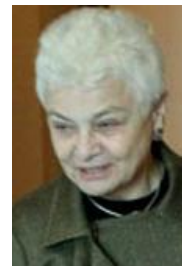

NECHAMA TEC

ur. 1931; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, wybuch wojny, dzielnica żydowska, getto w Lublinie, Niemcy, warunki w getcie

Wybuch wojny i getto lubelskie

Moja mama poszła na spacer i szybko wróciła. Jeszcze nawet pamiętam, jaki kapelusz miała – niebieski, z brązową kokardą dookoła. Wróciła szybko, bo wojna się zaczęła. Nie wiem, czy to był już napad na Lublin, ale to tak szybko szło. Może za dzień, dwa, nie wiem za ile, zaczął się dom trząść. I potem nagle byli Niemcy. Nie wiem dokładnie kiedy, ale wyrzucili nas z mieszkania, z Pijarskiej, i poszliśmy do żydowskiej dzielnicy. Ale nie do dzielnicy na Podzamczu, tylko gdzieś na Starym Mieście albo przy Lubartowskiej. Znajomy mojego ojca miał duże mieszkanie, to dał nam pokój. To był może początek getta. Kiedy nas wyrzucili, to straciliśmy dużo rzeczy. Każdy Niemiec mógł wejść do mieszkania, żydowskiego zwłaszcza. Nawet Polak mógł wejść. Nie mieliśmy żadnych praw, nie można było nic robić, Niemiec mógł sobie pozwolić na wszystko. Czasami przyszedł z Polakiem, bo nie wiedział, gdzie Żydzi mieszkają, pomagali mu młodzi chłopcy. Wszedł do mieszkania i mógł sobie wziąć, co mu się podobało. Staraliśmy się oczywiście chować kryształ, srebro czy biżuterię. Człowiek nauczył się bardzo szybko, że nic mu nie wolno.

Mnie osobiście nie było tak źle, bo moi rodzice pracowali w dużej fabryce mojego ojca i dostawali dość dobre jedzenie. Folksdojcz, który prowadził tę fabrykę, był dość dobrym człowiekiem i nie chciał wykorzystywać Żydów. Moi rodzice mieli jeszcze trochę pieniędzy, trochę biżuterii, to się wydawało na jedzenie. Ono nie było luksusowe, ale nie było straszego głodu.

Im dłużej getto istniało – każde getto – tym gorsze były warunki. W Lublinie nie było aż tak strasznych warunków, tak uważam, bo Niemcy nie mieli po prostu czasu.

Data i miejsce nagrania	2005-10-29, Warszawa
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"